

# Online baze podataka na polju filmske i scenske umjetnosti

---

Vačora, Žolt

Undergraduate thesis / Završni rad

2011

*Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj:* **Josip Juraj Strossmayer University of Osijek, Faculty of Humanities and Social Sciences / Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, Filozofski fakultet**

*Permanent link / Trajna poveznica:* <https://urn.nsk.hr/urn:nbn:hr:142:211157>

*Rights / Prava:* [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

*Download date / Datum preuzimanja:* **2024-09-13**



*Repository / Repozitorij:*

[FFOS-repository - Repository of the Faculty of Humanities and Social Sciences Osijek](#)



Sveučilište J.J. Strossmayera u Osijeku  
Filozofski fakultet  
Preddiplomski studij Informatologije

Žolt Vačora

**Online baze podataka na polju filmske i scenske umjetnosti**

Završni rad

Mentor: doc.dr.sc Boris Badurina

Osijek, 2011.

## **Sažetak**

Rad obuhvaća analizu baza podataka filmske i scenske umjetnosti u mrežnom okruženju. Obradene baze podataka usmjerene su na korisničko provođenje slobodnog vremena, koje se povezuje filmskom i kazališnom umjetnošću. Prikazana je jedna od najpopularnijih baza podataka filmova, IMDb, zatim Yahoo! Movies, te po pitanju kazališta ITDB (Internet Theatre Database) i IBDB (Internet Broadway Database). Uz prezentiranje konkretnih baza, upotrijebljeni su prikazi, načini pretraživanja, problemske situacije, točnost i korisnost tog tipa baza podataka, te su provedena istraživanja na navedenu temu. U radu su izneseni primjeri iz prakse koji bi se mogli povezati s knjižničnom znanosti i iskoristiti.

Ključne riječi: mrežne baze podataka, film, kazalište, IMDb, Yahoo! Movies, ITDB, IBDB

# Sadržaj

1. Uvod.....	3
2. Mrežne baze podataka.....	4
2.1. Razlozi korištenja mrežnih baza podataka .....	5
2.2. Preduvjeti korištenja mrežnih baza podataka .....	5
3. Specifičnosti filmskih i scenografskih baza podataka .....	6
3.1. Baze podataka u filmskim umjetnostima.....	7
4. Yahoo! movies .....	7
5. IMDb.....	9
5.1. Povijest i razvoj IMDb .....	10
5.2. Razvoj IMDb baze filmova i glumaca.....	11
5.3. IMDb Software/Hardware .....	12
5.4. Pretraživanje IMDb-a .....	12
5.5. Top liste .....	13
5.6. Usporedba IMDb-a s knjižničnim katalogom .....	16
5.7. Problem IMDb sinonimije i homonimije.....	17
6. ITDb.....	17
7. IBDB .....	18
7.1. Sadržaj i funkcija IBDB .....	18
7.2. Pretraživanje baze predstava .....	19
7.3. Pretraživanje baze kazališta .....	21
7.4. Pretraživanje medija .....	21
7.5. Korisnička procjena IBDB sadržaja .....	22
7.6. IBDB mogućnosti .....	22
8. Istraživanja.....	23
8.1. Predstavljaju li online recenzije i pregledi uistinu mišljenje javnosti? .....	23
8.2. IMDb istraživanje ocjenjivanja .....	23
8. Zaključak.....	26
9. Literatura.....	27

# 1. Uvod

Film i kazalište od svoga su postanka uvijek imali krug osoba koji su ih smatrali zanimljivima i vrijednima pozornosti. Danas, u svijetu masovne dominacije globalizacije, gdje informacija predstavlja proizvod i vrijednost, film i kazalište predstavljaju industriju zarade, a taj se krug osoba proširuje na milijune ljudi. Specifičnost tih dviju grana umjetnosti jest stvaranje atmosfere i kulise koja traje nekoliko sati, tijekom kojih gledatelj biva uvučen u prezentirani svijet iz kojeg su izbačeni svi detalji dosade, te takav svijet predstavlja nezaobilazan detalj gotovo svake ljudske osobe na zemlji. Stoga, kao što Ranganathan govori u svojim zakonima knjižnične znanosti kako svaka knjiga ima svoga čitatelja, tako se može reći da svaki film ili scenska izvedba imaju svoje gledatelje. Pogledamo li ostale Ranganathanove zakone (knjige su za korištenje, čuvaju vrijeme čitatelja, knjižnica je rastući organizam)<sup>1</sup> i usporedimo li ih s filmskom i kazališnom umjetnošću, uviđamo kako je lako pronaći poveznice i usporediti te tri *industrije*. Iako ističu različite vrijednosti, ponuđene su nam na korištenje, čuvaju naše vrijeme i neprestano rastu. Trenutna dostupnost informacija na internetu i prezentiranje sadržaja u obilju informacija sve se više razvija. Stoga je organizacija iznimno bitan korak k daljnjem razvoju knjižnične znanosti, kao i baza podataka filmske i scenske umjetnosti. Organizacija informacija privlači korisnika zbog toga što mu predstavlja na lakši način pronalazak cilja njegova istraživanja, a organiziranjem mu omogućuje laku i brzu dostupnost traženom sadržaju. Zamislimo na trenutak kako bi izgledala naša lokalna knjižnica bez organizacije ili sadržaj na internetu bez mogućnosti tražilice i organizacije postavljenih informacija. Jednom riječju, zbrka i nemogućnost korištenja željenih informacija koje bi u takvom okruženju postale beskorisnima. Stoga, u bujajućem svijetu filmske i kazališne industrije, također je potrebno u takvoj situaciji organizirati sadržaj, odnosno jedinice koje predstavljaju ključne grane filma i kazališta. Mrežne komercijalne organizirane baze podataka predstavile su se kao realan izbor za organizaciju velikog broja informacija o filmu i kazalištu.

---

<sup>1</sup> Rimland, Emily. Ranganathan's Relevant Rules. // Reference & User Services Quarterly; Ljeto, Vol. 46 (2007.), str. 24

## 2. Mrežne baze podataka

Baza podataka je organizirana zbirka podataka.<sup>2</sup> Stoga, možemo reći kako su mrežne baze podataka, zbirke podataka postavljene u mrežnom okruženju. Iako se na internetu danas mogu pronaći brojne korisne informacije, baze podataka zbog svoje organizacije, preglednosti i visoke relevantnosti obrađenih podataka predstavljaju nezaobilazan izvor pouzdanih informacija.<sup>3</sup> Stoga, njihova struktura i organiziranost privlači korisničku pozornost te se ističe između velike količine informacija na mreži, prvenstveno zbog navedene pouzdanosti. Dakle, takva baza podataka je organizirani skup informacija ili podataka u računalno čitljivom obliku. Općenito, pristup takvim bazama moguć je putem različitih mrežnih servisa za pretraživanje koje nazivamo i mrežnim sustavima, odnosno informacijskim sustavima.<sup>4</sup> Baze podataka sadrže enormne količine korisnih informacija pa je stoga lakše reći kako je danas broj vrsta različitih informacija u bazama podataka toliko velik da bi bilo lakše navesti kojih vrsta informacija u bazama podataka nema, nego kojih ima.<sup>5</sup> U izradu baza podataka uključeno je neposredno, ovisno o bazi, čak nekoliko stotina stručnjaka. Stručnjaci koji rade na stvaranju baza podataka različitih su profila i obavljaju različite poslove: bibliotekari (definišu strukturu baze podataka kako bi bili uključeni svi potrebni elementi koji opisuju rad), računalni stručnjaci (izrađuju bazu i sučelja te brinu o tehničkoj podršci) i indeksari (opisuju radove pridajući im ključne riječi; indeksari su vrsni stručnjaci iz znanstvenog područja koje pokriva baza podataka).<sup>6</sup> Postoji nekoliko vrsta baza podataka:

- bibliografske
- citatne
- baze podataka s cjelovitim tekstom

U raznim vrstama mrežnih baza podataka velika količina ljudi brine se za prezentaciju, pouzdanost i objektivnost postavljenog sadržaja u bazi, koji predstavlja referentni i korisni

---

<sup>2</sup> Stojanovski, Jadranka. Online baze podataka: priručnik za pretraživanje: najvažnije svjetske baze podataka dostupne hrvatskoj akademskoj i istraživačkoj zajednici. Zagreb : CARNet, 2007. str. 7.

<sup>3</sup> Isto. str. 7.

<sup>4</sup> Tuđman, Miroslav; Boras, Damir; Doveden, Zdravko. Uvod u informacijske znanosti. URL: <http://dzs.ffzg.hr/text/Uvod%20u%20informacijske%20znanosti/index.html> (2011-08-20)

<sup>5</sup> Usp. isto (2011-08-20)

<sup>6</sup> Stojanovski, Jadranka. Online baze podataka: priručnik za pretraživanje: najvažnije svjetske baze podataka dostupne hrvatskoj akademskoj i istraživačkoj zajednici. Zagreb : CARNet, 2007. str. 12.

izvor referentne građe za široki spektar korisnika pa je stoga nužno navesti konkretne razloge korištenja mrežnih baza podataka, prema kojima se autori baza podataka trebaju usmjeriti.

## **2.1. Razlozi korištenja mrežnih baza podataka**

Mnogi su razlozi korištenja mrežnih baza podataka i nemoguće ih je sve kompletno definirati, ovo su neki od njih prema Jadranki Stojanovski:

- mogućnost pristupa najrelevantnijim bazama podataka jedna je od nužnih pretpostavki znanstveno-istraživačkog rada
- zbog svoje organizacije, preglednosti i visoke relevantnosti podataka predstavljaju nezaobilazan izvor pouzdanih informacija
- prikaz rezultata je pregledan, a poveznice osiguravaju jednostavan pristup cjelovitom tekstu, ako mu je osiguran pristup pretplatom
- pregled znanstvenog područja koji korisnik dobiva pretražujući baze podataka cjelovit je i obično uključuje dugačko vremensko razdoblje
- proizvođači baza podataka ugledne su ustanove koje jamče jedinstvenost, ujednačenost, pouzdanost i kvalitetu informacija koje uključuju
- pretraživanjem baza podataka moguće je saznati mnoge zanimljive i korisne činjenice

## **2.2. Preduvjeti korištenja mrežnih baza podataka**

Određeni preduvjeti za korištenje mrežnih baza podataka su:

- računalo s pristupom internetu čija je IP adresa unutar raspona registriranog za određenu bazu podataka
- računalo s pristupom internetu te korisničko ime (user ID) i lozinka (password) dobiveni od administratora centra za online baze podataka ili u knjižnici ustanove
- instaliran web preglednik
- osnovna znanja rada na računalu<sup>7</sup>

---

<sup>7</sup> Stojanovski, Jadranka. Online baze podataka: priručnik za pretraživanje: najvažnije svjetske baze podataka dostupne hrvatskoj akademskoj i istraživačkoj zajednici. Zagreb : CARNet, 2007. str. 23.

Kao što se može zaključiti, u globalnom informacijskom društvu akademski građani imaju slobodan pristup nizu korisnih baza podataka. Također, za širi spektar populacije postoji niz baza podataka s otvorenim pristupom koje sadrže slične kvalitete. Ključno u cijelom procesu jest računalo s pristupom internetu i informatička pismenost korisnika.

### **3. Specifičnosti filmskih i scenografskih baza podataka**

Korisnik odluku o pretraživanju baza podataka ovog tipa većinom donosi iz zabave. Upotunjavanje znanja o filmskoj i scenskoj umjetnosti u sebi ne nosi znanstveni karakter, i povezuje se uz provođenje slobodnog vremena. Stoga, korisnik koji se odluči poslužiti takvom vrstom baza podataka većinom dolazi s unaprijed definiranim upitom i zanima ga konkretna činjenica. Korisnički upiti najčešće se mogu vezati uz naslov djela, glumce, kritike, usporedbe, ocjene i sl. , odnosno dodatne informacije, podijeljene u kategorije o sadržaju za koji se korisnik interesira. Pristup toj vrsti baza podataka potpuno je besplatan, a u slučaju da korisnik želi uređivati i sudjelovati u procjeni i ocjenjivanju građe, potrebna je besplatna registracija. Korisnost takvih baza podataka je u činjenici da korisnicima služe prilikom izbora filma kojeg žele gledati pa tako mogu pronaći naslov i pogledati detalje o njemu ili nasumce odabrati prema predstavljenim informacijama. Također, postoje i razvijeni modeli vezani uz gledanost filmova, odnosno modeli koje predviđaju filmske prihode. Inače kada se promišlja o mogućoj zaradi određenog filma, većinom se radi o određenim pretpostavkama ili slučajnim predviđanjem. Znanstvenici su se pobrinuli kako bi teorije i moguća pogađanja dobili određenu znanstvenu pozadinu i stvorili tzv. modele predviđanja. Takvi se modeli mogu svrstati u dvije dimenzije:

- Kvantitativni/ekonometrijski modeli koji se fokusiraju na čimbenike predviđanja ili utjecanja na prihode filmova
- Bihevioralni modeli koji se fokusiraju na čimbenike uključene u pojedine odluke o odabiru filma za gledanje<sup>8</sup>

---

<sup>8</sup> Dellarocas, Chrysanthos. Awad, Neveen Farag. Zhang, Xiaoquan (Michael). Exploring the Value of Online Reviews to Organizations: Implications for Revenue Forecasting and Planning. 2004. str. 5.



### 3.1. Baze podataka u filmskim umjetnostima

Samo nekoliko tipova proizvoda potiče ljudsku maštu kao što to čine filmovi. Stoga, ne čudi kako su se na *webu* pojavile mnoge stranice koje pokrivaju različite aspekte filmova. Neke od tih stranica postale su općenito među najpopularnijim mrežnim odredištima.<sup>9</sup> Naravno, to je povezano s velikom pozornošću koju zauzima filmska industrija u javnosti i medijima. Predstavljeni popis donosi obuhvat mrežnih stranica o filmovima na internetu i korisničku zainteresiranost za iste, iz toga proizlazi 10 najpopularnijih mrežnih stranica o filmskoj umjetnosti u 2004. godini :

1. Netflix ([www.netflix.com](http://www.netflix.com))
2. Internet Movie Database ([www.imdb.com](http://www.imdb.com))
3. Yahoo! Movies ([movies.yahoo.com](http://movies.yahoo.com))
4. UndergroundOnline Film/TV ([www.ugo.com](http://www.ugo.com))
5. Moviefone ([www.moviefone.com](http://www.moviefone.com))
6. Rotten Tomatoes ([www.rottentomatoes.com](http://www.rottentomatoes.com))
7. Sony Pictures Movies ([www.sonypictures.com](http://www.sonypictures.com))
8. Movies.com ([movies.go.com](http://movies.go.com))
9. Universal Studios ([www.universalstudios.com](http://www.universalstudios.com))
10. [fandango.com](http://www.fandango.com) ([www.fandango.com](http://www.fandango.com))

## 4. Yahoo! movies

Gore smo naveli 10 servisa koji se bave filmom i filmskom industrijom, u daljnjem radu prezentirati ćemo Yahoo! movies i IMDb. Ove baze su odabrane zato što su reprezentativne i cijenjene u svome području, Yahoo! movies spada u sklop istoimene renomirane tvrtke poznate kao jedne od posjećenijih stranica na svijetu. Yahoo! američka internet kompanija osnovana je 1995. godine, sa sjedištem u Sunnyvaleu (Kalifornija), koja nudi mrežne usluge diljem svijeta. Sadrži mnoštvo mogućnosti, a najpoznatija je po svojoj mrežnoj stranici, tražilici, e-mail usluzi, vijestima i oglašavanju. Od 1998. godine razvija i

---


<sup>9</sup> Isto. str. 7.

Yahoo! Movies, bazu podataka koja nudi veliku količinu informacija o filmskim naslovima. Stranica predstavlja sinopse starijih i novih filmova, isječke, popise režije, glumaca, prihoda i rashoda određenih filmova, stručnih i korisničkih recenzija te mogućnost kupovine ulaznica preko povezanih mrežnih stranica za kinematografske i kazališne predstave. Korisnik prilikom pretrage za određenim filmom može vidjeti stručnu ocjenu iz dnevnih novina i mrežnih stranica specijaliziranih za to područje<sup>10</sup>, a raspon ocjena je u obliku američkog školskog sustava, od najbolje ocjene A+, do najlošije F. Isti princip vrijedi i za korisničke recenzije i komentare. Korisničke ocjene podijeljene su na četiri dijela (kvaliteta priče, glume, režije/produkcije i vizualnih efekata). Zanimljivo i korisno jest to što su stručne recenzije iz medija skraćene i ukratko prezentirane (praktički u obliku citata), što svakako skraćuje vrijeme pretraživanja i isključuje zamorno čitanje cjelokupnih članaka. Iz sljedećeg prikaza, na primjeru filma *500 Days of Summer*, možemo vidjeti kako je podijeljena ocjena stručne kritike i korisnika (B+, A-), a odmah ispod postavljen je kratak sinopsis, žanr, trajanje filma, datum izdavanja, prihodi, glumci, redatelj i producenti. Yahoo! Movies u svome se radu primarno koncentrira na preglede i ocjene korisnika i medija, što se iz priloženog može vidjeti letimičnom usporedbom s ostalim mrežnim bazama filmskih naslova. Ističe se preglednost i jednostavnost pregleda medijske kritike.

---

<sup>10</sup> Filmcritic. URL: <http://www.filmcritic.com/> (2011-18-08)

**(500) Days of Summer (2009)**

rebase 1 

► [Movie Main Page](#)

**Movie Overview**

- [Movie Details](#)
- [Showtimes & Tickets](#)
- [DVD/Video Info](#)
- [Trailers & Clips](#)
- [Cast and Credits](#)
- [Awards & Nominations](#)

**Reviews and Previews**

- [Critics Reviews](#)
- [User Reviews](#)

**Photos**

- [Premiere Photos](#)
- [Movie Stills](#)

**Community**

- [Message Board](#)

**Shopping**

- [Buy the DVD/Video](#)


**Other Resources**

- [Web Sites](#)

[Email this page to a friend](#)

**What's New**

Exclusive - [See Joseph Gordon-Levitt and Zooey Deschanel in a clip from '\(500\) Days of Summer'](#)



[Watch the Trailer](#)

**GET IT** from **BLACKBUSTER**

**The Critics:**  
**B+**  
14 reviews

**Yahoo! Users:**  
**A-**  
4926 ratings

**My Grade:**  
**Rate this Movie!**

A+  [write a review](#)

Tom believes, even in this cynical modern world, in the notion of a transforming, cosmically destined, lightning-strikes-once kind of love. Summer doesn't. Not at all. But that doesn't stop Tom from going after her, again and again, like a modern Don Quixote, with all his might and courage. Suddenly, Tom is in love not just with a lovely, witty, intelligent woman -- but with the very idea of Summer, ... [See Full Description](#)

**Genres:** Comedy and Romance  
**Running Time:** 1 hr. 35 min.  
**Release Date:** July 17th, 2009 (limited)  
**MPAA Rating:** PG-13 for sexual material and language.  
**U.S. Box Office:** \$32,391,374

[See Full Details](#)

**Cast and Credits**

Starring: [Joseph Gordon-Levitt](#), [Zooey Deschanel](#), [Geoffrey Arend](#), [Chloë Grace Moretz](#), [Matthew Gray Gubler](#)

Directed by: [Marc Webb](#)

Produced by: [Mark Waters](#), [Mason Novick](#), [Scott Hymman](#)

[See Full Cast and Credits](#)

**Critical Consensus**

Critics Reviews	Average Grade:	
<b>Boston Globe</b> , Ty Burr "...the movie charmed me enough to send me out smiling, and I can see younger filmgoers taking it very much to heart." <a href="#">more...</a>	<b>B+</b>	B
<b>Chicago Sun-Times</b> , Roger Ebert "...appealing..." <a href="#">more...</a>		A
<b>Chicago Tribune</b> , Michael Phillips "A pleasant summer-weight diversion." <a href="#">more...</a>		B+
<b>E! Online</b> , Peter Paras "The banter can be a bit self-conscious, but it's hard not to find most of it charming..." <a href="#">more...</a>		B-

[More Critics Reviews...](#)

Prikaz 1: Yahoo! Movies (500 Days of Summer)

## 5. IMDb

IMDb akronim označava pojem Internet Movie Database, što nam u samoj osnovi imena prikazuje kako se radi o bazi podataka povezanoj s internetom i filmovima. Ta baza podataka predstavlja opsežnu mrežnu referentnu stranicu za filmove.<sup>11</sup> U nastavku se donosi detaljnija razrada nastanka i razvoj IMDb i njegovih trenutnih specifikacija.

<sup>11</sup> McCullick, Bryan...[et al]. Butches, Bullies and Buffoons: Images of Physical Education Teachers in the Movies // Sport, Education and Society, Vol. 8, No. 1 (2003). str. 7.

## 5.1. Povijest i razvoj IMDb

IMDb je nastao prije nešto više od dva desetljeća, a datum kojim se označava rođenje ideje jest 17. listopada 1990. godine<sup>12</sup> Idejni autor i stvaratelj IMDb projekta je Col Needham, inače i sam veliki zaljubljenik u filmsku umjetnost. U to vrijeme, prije dva desetljeća, Needham je bio dijelom korisnika USENET grupe *rec.arts.movies*, koja je sadržavala filmsku i TV bazu podataka te omogućavala korisnicima i čitateljima grupe kreiranje i pretragu navedene baze. U samim počecima, baza je sadržavala samo liste glumaca, glumica i redatelja.<sup>13</sup> Budući da je internet bio tek u povojima svoje globalne raširenosti, sam je pristup bio znatno kompliciraniji i korištenje baze bilo je modificirano njezinom instalacijom na računalu. Bitnu ulogu u razvoju projekta odigrao je navedeni Needham, koji je stvorio jednostavan Unix softver i postavio ga na USENET, čime je omogućio korisničko pretraživanje cjelokupne baze podataka. Tim je korakom postavljen temelj budućeg projekta iz kojega će se izroditi današnji IMDb. Narednih godina, upravljanje projektom bio je volonterski posao zaljubljenika u filmsku umjetnost, koji su svojim radom proširivali osnovne tri sekcije baze (glumci, glumice, redatelji) na mnoge druge i samim time dizali kvalitetu i korisnost cjelokupne baze podataka. U rujnu 1993. pokreće se IMDb mrežna stranica i u to vrijeme biva jedina takva posvećena filmu. Iz godine u godinu, količina postavljenog materijala u bazi sve više raste te se samim time korisnost i opseg sadržaja razvija. Pet godina nakon prvih koraka i osnutka, upotrebljivost IMDb među korisnicima postala je toliko velika da više nije mogla biti samo hobi grupe od 20 volontera, budući da je iziskivala previše vremena.<sup>14</sup> Stoga je sljedeći legitimni korak bio registracija IMDb-a kao komercijalne tvrtke, što se događa 1996. godine, čime cijeli projekt postaje ekonomski proizvod vrijedan pažnje. Upravo to prepoznao je Jeff Bezos, vlasnik Amazona, koji 1998. kupuje prava na IMDb i priključuje ga Amazonu u obliku podružničke tvrtke. IMDb je zadržao svoju originalnu i osnovnu viziju osiguravanja korisnih, ažurnih i besplatnih informacija o filmovima, mrežno dostupnih na što više mogućih platformi.<sup>15</sup> Tim potezom, svi volonteri koji su godinama razvijali IMDb iz zabave i ljubavi ujedno postaju i zaposlenici projekta, čime su unovčili svoj hobi. Vjerojatno se u tome krije jedan od razloga za uspjeh te baze podataka, s obzirom na popularnost područja kojim se bavi, svakako je bitna činjenica kako su je izradili isključivo

---

<sup>12</sup> A brief history of IMDb. URL: <http://www.imdb.com/features/15thanniversary/history> (2011-08-18)

<sup>13</sup> IMDb 20. URL: <http://www.imdb.com/features/anniversary/2010/letter> (2011-08-19)

<sup>14</sup> usp. isto (2011-08-19)

<sup>15</sup> Usp. Naun, Chew Chiat. K.C., Elhard. Cataloguing, Lies, and Videotape: Comparing the IMDb and the Library Catalogue. 2008. str. 26

ljudi koje interesira filmska industrija i njezini aspekti, te su iz svoga hobija uspjeli napraviti unosan posao. Popularnost i količina IMDb informacija nastavlja se sve više širiti, tako da je tim slijedom 2002. stvoren IMDb Pro, kojem se plaća pristup i služi većinom producentima i ostalim filmskim profesionalcima za pronalazak informacija vezanih uz njihovo područje. Daljnji razvoj uveo je i širenje jezične ponude baze pa je tako 2008. objavljena službena IMDb stranica na njemačkom IMDb.de. Također, prateći trendove, pojavio se u mobilnom obliku na iPhoneu, iPadu i Androidu. Prošle godine proslavljena je 20. godišnjica te najpoznatije filmske baze podataka, koju trenutno posjeti mjesečno i preko 100 milijuna ljudi.

## 5.2. Razvoj IMDb baze filmova i glumaca

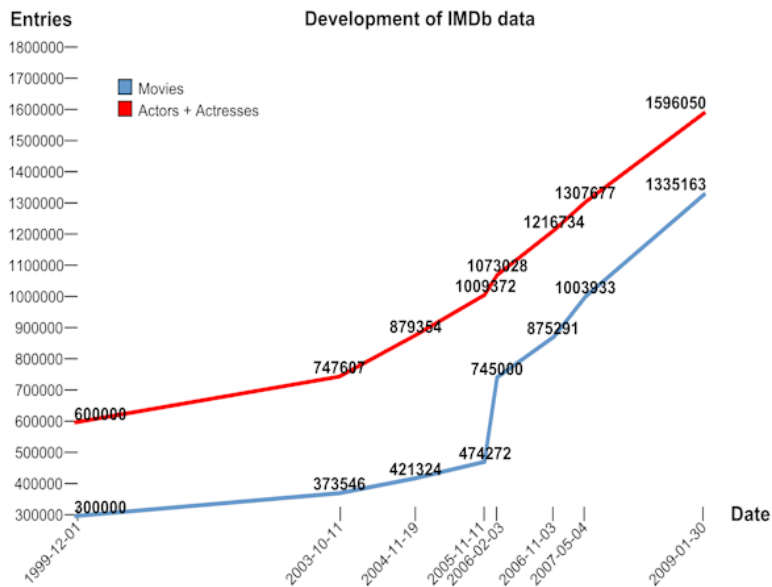
Iako je nastanak mrežne stranice povezan uz 1993. godinu, čime je postala globalno dostupna i usmjerena na intenzivan razvoj, upotrijebit ćemo statistiku započetu 1999. godine, koja će prezentirati način i intenzitet rasta količine sadržaja na IMDb-u. Statistika na prikazu prezentira razvoj filmova i glumaca, kao jedinica u IMDb bazi. Početak bilježenja veže se uz 1. prosinac 1999. godine, a navedeni prikaz završen je 2009. godine, s time da vrijedi napomenuti kako je u 2010. godini broj glumaca došao do brojke od 1.856.000, a broj filmova do 1.577.000 jedinica.<sup>16</sup> Statistika je preuzeta od strane: <http://www.jmdb.de/> Java Movie Database.

JMDB bazu podataka pokrenula je grupa zaljubljenika u film i filmsku umjetnost, koja je volonterski krenula s idejom i željom za stvaranjem baze podataka filmova, koja ne će morati koristiti internet, već će se moći pokretati Java programskim jezikom i koristiti na osobnom računalu. Njihova ideja rezultirala je praćenjem razvoja količine filmova i glumaca, koji možemo vidjeti na prikazu. Može se zamijetiti evidentan skok količine filmova od datuma 11.11.2005. godine, koji predstavlja dan kada su se epizode serija počele smatrati u bazi identične filmovima.<sup>17</sup> Primjetno je kako razvoj IMDb baze zauzima sve veće brojke i svojom kvantitetom ujedno i poboljšava kvalitetu sveukupnog projekta.

---

<sup>16</sup> Usp. URL: <http://www.jmdb.de/> (2011-09-01)

<sup>17</sup> Usp. isto (2011-09-01)



### 5.3. IMDb Software/Hardware

Određeni dio informacija vezanih uz *software* i *hardware* nije dostupan javnosti, stoga se u nastavku navode kratki podatci dostupni na službenoj IMDb mrežnoj stranici. Naime, kako je IMDb nastao kao skup skripti i datoteka koje su morale biti pokretane putem UNIX sustava, bez obzira na zastarjelost tog procesa, skripte su još uvijek u funkciji i mogu se skinuti s *weba*. Cjelokupna mrežna stranica izgrađena je putem *open source softwarea*, kao što su Perl i Apache te uobičajenih kolekcija Linux i GNU usluga. Što se tiče *hardwarea*, lociran je u sklopu Amazona, gdje ga pokreće kalifornijski Intel *hardware*. Prema alexa.com<sup>18</sup>, rang prometa mrežnih stranica IMDb-a zauzima 18. mjesto u Hrvatskoj<sup>19</sup>, dok u globalnom promatranju mreže zauzima 39. mjesto<sup>20</sup>

### 5.4. Pretraživanje IMDb-a

Pretraživanje je jedan od glavnih razloga korištenja baza podataka. Stoga, korisnicima treba prilagoditi taj često mukotrpan postupak i omogućiti njegovo lakše obavljanje. IMDb je pristupačan, tako da se pretraživanje može ispuniti na više različitih načina. Iz priloženog

<sup>18</sup>Alexa.com predstavlja web stranicu koja može služiti kao alatna traka koja prati globalni Internet promet

<sup>19</sup> Top sites in Croatia. <http://www.alexa.com/topsites/countries/HR>

<sup>20</sup> Top sites, global. <http://www.alexa.com/topsites/global;1>

možemo zamijetiti veliku količinu mogućnosti pretraživanja sadržaja. Načini pretraživanja obuhvaćaju jedinice prema:

- naslovu
- tv epizodama
- imenima
- izdavačkim i produkcijskim tvrtkama
- ključnim riječima
- likovima
- videima
- citatima
- biografijama
- sinopsisima i sažetcima
- pretraživanje koje obuhvaća sve navedene pojmove
- napredno pretraživanje

## 5.5. Top liste

Na sljedećim primjerima objasniti ćemo kako sadržaj postiže svoje rangirano mjesto putem glasova korisnika. Naime, podijeljene ocjene su numerički prezentirane zvjezdicama od 1 (najgora) do 10 (najbolja). Za primjere ocjena i prezentaciju top lista iskoristiti ćemo nekoliko naslova iz tablica *Top rated "Documentary" Titles*, *Bottom rated "Documentary" Titles*, *IMDb top 250* i *IMDb bottom 100*. Navedene tablice sadrže najbolje i najlošije ocjenjene dokumentarne i igrane filmove. U prvom redu, kako bi pojedinac ocjenjivao sadržaj i postao dijelom korisnika IMDb baze, mora se registrirati, besplatno i jednostavno. Registraciju na IMDb-u možemo usporediti s klasičnom registracijom na bilo koji forum. Nakon uspješno obavljene registracije i prijave, korisnik se može uputiti pretraživanju baze. Korisnici pri posjeti, korištenju IMDb baze, komentiranju i sl. moraju poštovati zakone SAD-a i države Washington<sup>21</sup>. Tako u nastavku možemo vidjeti prema prosjeku broja glasova tri najbolje i tri najlošije ocjenjena dokumentarna i igrana filma iz prikazanog broja glasova.

---

<sup>21</sup> IMDb Copyright and Conditions of Use. URL: [http://www.imdb.com/help/show\\_article?conditions](http://www.imdb.com/help/show_article?conditions) (2011-09-02)

## Dokumentarci

	Naslov	Ocjena	Broj glasova
1.	Senna(2010.)	8,7	6,545
2.	Nuit et brouillard (1955.)	8,6	6,257
3	Dear Zachary: A Letter to a Son About His Father (2008.)	8,5	4,928

	Naslov	Ocjena	Broj glasova
1.	Jonas Brothers: The 3D Concert Experience(2009.)	1,4	15,571
2.	Justin Bieber: Never Say Never(2011.)	1,4	45,283
3.	The Undefeated(2011.)	1,5	1,159

## Igrani filmovi

	Naslov	Ocjena	Broj glasova
1.	Shawshank Redemption(1994.)	9,2	632,225
2.	The Godfather(1972.)	9,0	482,030
3.	The Godfather: Part 2(1974.)	9,0	296,811

	Naslov	Ocjena	Broj glasova
1.	Daniel – Der Zauberer	1,5	8,494
2.	Superbabies: Baby Geniuses 2 (2004.)	1,5	13,726
3.	Manos: The Hands of Fate	1,5	21,123

Sustav ocjenjivanja podijeljen je vrlo detaljno, stoga klikom na broj glasova možemo vidjeti dodatne specifikacije vezane uz ocjenu. Za primjer ćemo uzeti najbolje ocijenjen dokumentarni film, Senna. Na prikazu su vidljive i prosječne ocjene na *ratingu* od 1-10. Klikom na brojku od 7,387 glasova otvaramo stranicu na kojoj su prikazana dva grafa. Prvi predstavlja postotak ocjena od 1 do 10 i njihov zbroj koji predstavlja ukupnu ocjenu.





User ratings for

# Senna (2010) [More at IMDbPro](#) »

Your Vote 7,387 IMDb users have given a [weighted average](#) vote of [8.7](#) / 10[Demographic breakdowns](#) are shown below.[Own the rights?](#)[More at IMDb Pro](#)[Discuss in Boards](#)[Add to Watchlist](#)[Update Data](#)**Quicklinks**user ratings 

Votes	Percentage	Rating
3,586	48.5%	10
1,994	27.0%	9
1,172	15.9%	8
380	5.1%	7
119	1.6%	6
30	0.4%	5
14	0.2%	4
16	0.2%	3
13	0.2%	2
63	0.9%	1

Arithmetic mean = 9.1. Median = 9

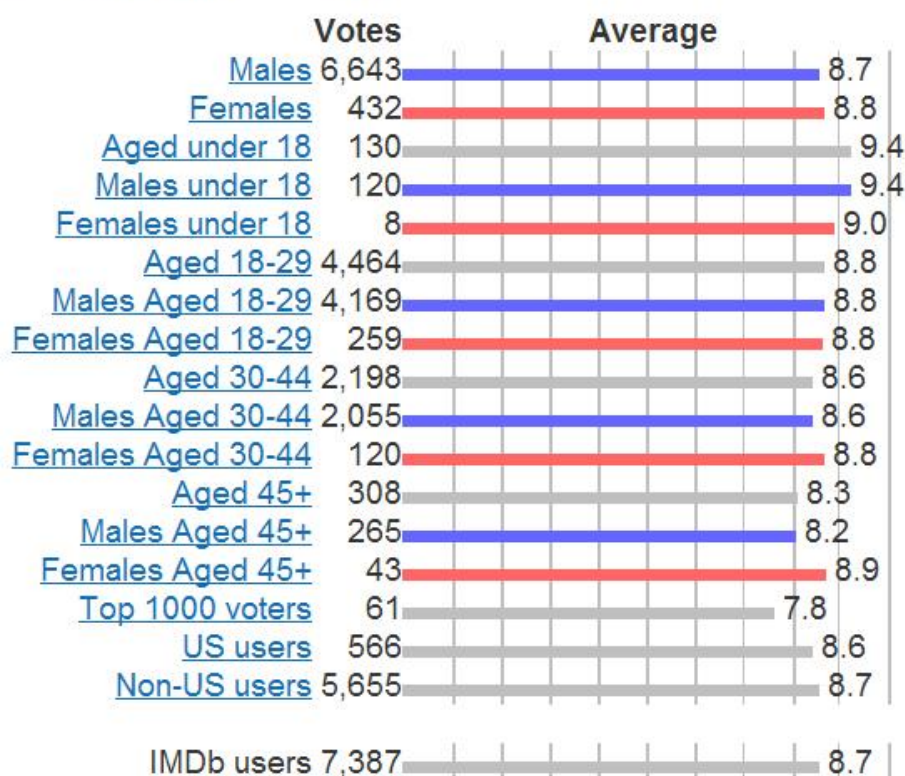
You haven't voted for this title

This page is updated daily.

Prikaz 2: IMDb graf ocjena (Senna)

Drugi graf predstavlja broj korisničkih glasova podijeljenih po određenim kategorijama i ocjene proizašle iz tih kategorija. Na prikazu *IMDb graf ocjena 2* možemo vidjeti navedene kategorije (muškarci, žene, muškarci i žene u određenim rasponima godina, top 1000 glasača, korisnici iz SAD-a i korisnici koji nemaju prebivalište u SAD-u, a određeni filmovi nude i ocjene IMDb osoblja). Zanimljiv uzorak predstavljaju ocjene u određenim kategorijama. Lako je zamijetiti afinitet određenih skupina ljudi prema sadržaju i žanru prezentiranih filmova. Tako će mladići ispod 18 godina pokazati sigurno veće zanimanje za dokumentarni film o Ayrtonu Senni od djevojaka u istoj dobnoj skupini, što možemo vidjeti iz priloženog: sveukupno 120 korisnika iz skupine *Males under 18* ocijenilo je taj film ocjenom 9,4, dok je u skupini *Females under 18* glasovalo čak 15 puta manje korisnika (8) i to je rezultiralo ukupnom ocjenom 9,0. Ukupni odnos korisnika muškarci-žene uvelike je na strani muškaraca, pa stoga možemo zaključiti kako oni mnogo više koriste usluge takvih vrsta baza podataka.

See user ratings report for:



Prikaz 2: IMDb graf ocjena 2 (Senna)

## 5.6. Usporedba IMDb-a s knjižničnim katalogom

Knjižnični je katalog popis građe prikupljene na jednomu mjestu, ustanovljen na osnovi određenih, unaprijed utvrđenih kriterija.<sup>22</sup> Katalog također predstavlja određenu organiziranu bazu te pomaže korisnicima u snalaženju prilikom korištenja katalogiziranog sadržaja. Stoga, iako se ne govori o istim pojmovima, može se usporediti IMDb i knjižnični katalog u obliku standardne prakse katalogiziranja prema AACR2 i MARC formatima. Knjižničari smatraju IMDb korisnim profesionalnim alatom i referentnim izvorom, ali ga također smatraju korisnim na osobnoj razini.<sup>23</sup> Mišljenje knjižničara i reprezentativnost IMDb-a može poslužiti kao dobar primjer prakse i prikazati knjižničnoj znanosti kreativan i korisnički pristupan način organizacije baze. Kao što korisnici pronalaze procjenjivanje filmova zanimljivom temom, vjerojatno bi prihvatili i sličan koncept u ocjenjivanju knjižne

<sup>22</sup> Tadić, Katica Rad u knjižnici: priručnik za knjižničare. URL: <http://www.ffzg.hr/infoz/biblio/nastava/dz/text/katm.htm> (2011-09-01)

<sup>23</sup> Usp. Naun, Chew Chiat. K.C., Elhard. Cataloguing, Lies, and Videotape: Comparing the IMDb and the Library Catalogue. 2008. str. 24

građe, što može predstaviti zanimljiv i kreativan dodatak sadržaju određenog knjižničnog kataloga.

## 5.7. Problem IMDb sinonimije i homonimije

Sinonimija je pojava različitih riječi koje imaju slično ili gotovo isto značenje, dok je homonimija pojava riječi koje se isto pišu i izgovaraju, a imaju različita značenja. Problem IMDb sinonimije i homonimije je kod naslova filmova, glumaca i sl. koji dijele isti naziv i moraju imati određenu razlikovnu ulogu. Stoga su naslovi, odnosno originalna imena filmova u IMDb bazi, navedeni su uz godinu produkcije u zagradi. Kod istih naslova razlikovnu ulogu igra godina produkcije, a kod istih naslova iste godine produkcije dodaje se rimska brojka nakon godine. Stoga, dvije verzije filma *Get Carter* razlikovat ćemo prema godini produkcije: Michael Caineov original *Get Carter (1971)* i Sylvester Stalloneov *remake Get Carter (2000.)*<sup>24</sup> U drugom slučaju dvaju filmova *Ride with Devil* s istim nazivom, objavljenima 1999., zbog razlikovanja se dodaje nastavak u obliku rimske brojke (I/II).<sup>25</sup> Rimska brojka također se koristi i kod osobnih imena, recimo Michael Moore (II), glumac, Michael Moore (XII), vizažist-šminker, Michael Moore (IV), pisac itd. Iako se situacija s istim nazivom filma ne događa često, pogotovo ne u obliku drugog navedenog slučaja, zbog potrebe za originalnošću naziva filma sve veći razvoj filmske industrije i pojava novih filmova uvjetovat će češćem preklapanju i potrebom za sustavnim razlikovanjem naziva filmova.

## 6. ITDb

*Internet Theatre Database* je mrežna baza podataka koja sadrži i pruža besplatne informacije o kazališnim predstavama, glumcima, kazalištima i popratnim sadržajima. Kazališne informacije koje se nalaze na spomenutoj stranici ne povezuju se s *Broadwayom* zbog IBDB-a. Bazu pokreće i održava nekoliko poklonika i zaljubljenika u kazalište. Tvorci ITDb-a tvrde kako su, otkada je stvoren IMDb, očekivali da netko stvori sličnu bazu podataka i za kazališta. Napokon, odlučili su prestati čekati i sami su to učinili.<sup>26</sup> *Alexa traffic rank*

---

<sup>24</sup> Isto. str. 26.

<sup>25</sup> Isto. str. 26.

<sup>26</sup>usp. ITDB. URL: <http://www.theatredb.com/Help/about.php> (2011-09-06)

prema globalnoj pretrazi označio je ITDb tek na 10,500,337 mjesto.<sup>27</sup> Kao što navedena brojka na alexa.com govori, ITDb nema velik utjecaj sa svojom bazom podataka i ne zauzima pažnju korisnika vrijednu isticanja. Slična, ali mnogo efikasnije organizirana i komercijalno reprezentativnija svakako je IBDB baza podataka.

## 7. IBDB

Pri spomenu imena *Broadway*, većina će ljudi ime te avenije u New Yorku povezati s kazalištem. Navedeno kazalište organizator je i promotor predstava u 40 kazališta diljem zemalja engleskog govornog područja, poglavito u New Yorku. Također, simbolizira jedno od najvećih i najpoznatijih kazališta u svijetu, s velikom komercijalnom moći. *Internet Broadway Database* predstavlja mrežnu bazu podataka *Broadway* kazališta i kazališnih predstava. Cjelokupnu bazu pokreće *The Broadway League*, trgovačko društvo *Broadway* kazališta. Taj arhiv je najautoritativniji izvor informacija o *Broadway* kazalištu.<sup>28</sup> Projekt je zamislila Karen Hauser 1995., a 1996. *The Broadway League* počinje s organizacijom i širenjem količine informacija, s namjerom stvaranja mrežne stranice koja bi služila kao opsežna zbirka informacija o *Broadwayu*, za boljitak članova lige, novinara i kazališnih profesionalaca te ostalih entuzijasta.<sup>29</sup> IBDB prikuplja i čuva informacije o kazališnim predstavama, od 18. st. do danas, pa tako bilježi same početke scenske umjetnosti u New Yorku. Alexa.com postavio je IBDB na 116,633 mjesto prema globalnom rangiranju.<sup>30</sup>

### 7.1. Sadržaj i funkcija IBDB

Kao što je navedeno, IBDB sadrži informacije o kazališnim predstavama, ali također donosi informacije o produkciji, glumačkom kadru, glazbi iz predstava i ostalim informacijama povezanim uz scensku umjetnost. Preko njegova sučelja možemo saznati mnoge zanimljivosti o kazalištu i kazališnoj sceni povezanoj uz *Broadway*, kao što je

---

<sup>27</sup> Alexa, the web information company. URL: [www.alexa.com](http://www.alexa.com) (2011-09-02)

<sup>28</sup> usp. Library journal, 15. 4.2003., str. 43.

<sup>29</sup> usp. IBDB. URL: <http://www.ibdb.com/about.php> (2011-09-07)

<sup>30</sup> Alexa, the web information company. URL: [www.alexa.com](http://www.alexa.com) (2011-09-02)

primjerice informacija da je predstava *Chicago* imala više od 2600 nastupa u trima kazalištima od 1996.<sup>31</sup> IBDB nudi jednostavno sučelje preko kojega je moguće pretraživati:

- predstave
- ljude prema imenu, spolu, datumu rođenja/smrti ili mjesta rođenja/smrti ili zaposlenju
- kazališta, uz ponuđen popis svih 40 *Broadway kazališta*
- likove iz predstava
- nagrade, prema imenu nagrade, kategoriji ili godini dodjele
- pjesme
- medije

## 7.2. Pretraživanje baze predstava

Klikom na gumb *Shows* otvara nam se sučelje za pretraživanje kazališnih predstava. Pretraživati putem IBDB baze može se na nekoliko načina:

- imenom
- žanrom
- postavkama
- opisom
- veličinom postave
- brojem izvođenja predstave
- brojem produkcije
- datumima otvaranja, zatvaranja i odigravanja predstave

Na prikazu možemo vidjeti kako izgleda sučelje za pretraživanje, a kako bi konkretizirali i oprimjerili način pretraživanja predstava, odabrat ćemo jednu predstavu.

---

<sup>31</sup> usp. Library journal, 15. 4.2003., str. 43.

**Advanced Search For Shows**

Show Name:

Show Types:  Musical  Play  Special  Original  Revival

All Black Cast  
 All Male Cast  
 Ballet  
 Benefit  
 Burlesque  
 Circus  
 Comedy

Hold control key to select more than one show type. The search will return only shows that are categorized under all selected types.

Show Setting:

Description:

For Range of Searches, enter two numbers separated by a dash, i.e. 35-50

Cast Size:  Greater Than

Number of Performances:  Greater Than

Number of Productions:  Greater Than

Opening Date Range: From  MM  DD  YYYY to  MM  DD  YYYY

Closing Date Range: From  MM  DD  YYYY to  MM  DD  YYYY

Playing Date Range: From  MM  DD  YYYY to  MM  DD  YYYY

**SEARCH**

Prikaz 3: IBDB, pretraživanje predstava

Pod imenom predstave upisati ćemo *Spider-man*, a nakon upisivanja dolazimo do dodatnih specifikacija. Ponuđeno nam je:

- kazalište gdje možemo pogledati predstavu
- datum početka odigravanja
- datum završetka odigravanja
- ukupan broj odigranih predstava
- kategorija/žanr predstave
- pjesme u predstavi
- detalji proizvodnje i produkcije, glumačkog kadra i scenografije

Sučelje je prilagođeno ispunjavanju zahtjeva korisnika koji znaju što traže i dolaze s konkretnim upitom, ali zadovoljava i upite koje postavljaju korisnici koji nemaju točno definiran upit ili istražuju određenu temu. IBDB korisničko sučelje mnogo je pristupačnije, za razliku od ostalih baza podataka scenskih umjetnosti.

### 7.3. Pretraživanje baze kazališta

Ovakav način pretraživanja nudi popis 40 *Broadway* kazališta u New Yorku. Uz popis, ponuđena je i mogućnost naprednog pretraživanja koje predstavlja pretraživanje prema:

- imenu kazališta
- adresi
- godini izgradnje, promjene imena, zatvaranja, uništavanja

Advanced Search For Theaters

Theatre Name:

Address:

City, State, Country: New York, NY USA

Year Built Range: From  to

Year Named Range: From  to

Year Closed Range: From  to

Year Demolished Range: From  to

SEARCH

Current Broadway Houses

<a href="#">Al Hirschfeld Theatre</a>	<a href="#">Ambassador Theatre</a>	<a href="#">American Airlines Theatre</a>
<a href="#">August Wilson Theatre</a>	<a href="#">Belasco Theatre</a>	<a href="#">Bernard B. Jacobs Theatre</a>
<a href="#">Booth Theatre</a>	<a href="#">Broadhurst Theatre</a>	<a href="#">Broadway Theatre</a>
<a href="#">Brooks Atkinson Theatre</a>	<a href="#">Circle in the Square Theatre</a>	<a href="#">Cort Theatre</a>
<a href="#">Ethel Barrymore Theatre</a>	<a href="#">Eugene O'Neill Theatre</a>	<a href="#">Foxwoods Theatre</a>
<a href="#">Gerald Schoenfeld Theatre</a>	<a href="#">George Gershwin Theatre</a>	<a href="#">Helen Hayes Theatre</a>
<a href="#">Imperial Theatre</a>	<a href="#">John Golden Theatre</a>	<a href="#">Longacre Theatre</a>
<a href="#">Lunt-Fontanne Theatre</a>	<a href="#">Lyceum Theatre</a>	<a href="#">Majestic Theatre</a>
<a href="#">Marquis Theatre</a>	<a href="#">Minskoff Theatre</a>	<a href="#">Music Box Theatre</a>
<a href="#">Nederlander Theatre</a>	<a href="#">Neil Simon Theatre</a>	<a href="#">New Amsterdam Theatre</a>
<a href="#">Palace Theatre</a>	<a href="#">Richard Rodgers Theatre</a>	<a href="#">Samuel J. Friedman Theatre</a>
<a href="#">Shubert Theatre</a>	<a href="#">Stephen Sondheim Theatre</a>	<a href="#">St. James Theatre</a>
<a href="#">Studio 54</a>	<a href="#">Vivian Beaumont Theatre</a>	<a href="#">Walter Kerr Theatre</a>
<a href="#">Winter Garden Theatre</a>		

Prikaz 4: IBDB, pretraživanje kazališta

### 7.4. Pretraživanje medija

Ova sekcija predstavlja poveznicu na radio program *This is Broadway*, koji sadrži nekoliko intervjua s različitim glumcima, od kojih su mnogi poznati i istaknuti, kao recimo Meryl Streep, Jerry Orbach itd. Korištenje *media playera* je poprilično jednostavno i ne uvjetuje daljnjim komplikacijama u pretraživanju baze podataka, a također dobro funkcionira na *wireless* uređajima.<sup>32</sup> Slušanje prezentiranih intervjua omogućuje stvaranje dojma o određenim glumcima i njihovim izjavama o kazališnoj umjetnosti, stoga stvara određeni *feedback* prema kazalištu i predstavama koje interesiraju korisnike. Također je zanimljivo što

<sup>32</sup> Matthews, Jennifer. Internet Broadway Database. // Digital Media Reviews, University of Notre Dame. (20--), str. 153.

su uvršteni intervjui povijesna činjenica mišljenja glumaca, koja će ostati permanentno kao svjedok njihovih razmišljanja o određenim temama.

## **7.5. Korisnička procjena IBDB sadržaja**

IBDB, za razliku od IMDb-a i ostalih filmskih mrežnih baza podataka, ne podržava komentare korisnika i stručne kritike medija. Ne postoji sekcija za ocjenjivanje i nemoguće je procijeniti prema određenom sustavu gradacije bolje, odnosno lošije predstave. Ta je postavka vjerojatno isključena zbog samog odnosa kazališta i kinematografije. Usporedba koju treba izložiti je način produkcije predstava i filmova, odnosno uloženi trud koji se odigrava prilikom kazališne predstave i način na koji se prezentiraju filmovi, putem velikog platna. Stoga, vrijedi zaključiti kako je svaka kazališna predstava vrijedna pozornosti, bez obzira na moguću korisničku subjektivnost ili objektivnost, budući da označava samu tradiciju umjetnosti dulju od 2000 godina i svaki put donosi nešto novo na *daskama koje život znače*.

## **7.6. IBDB mogućnosti**

Možemo zaključiti kako u prvom redu korištenje IBDB nudi mogućnosti:

- pretraživanja kazališnih predstava starijeg datuma
- pretraživanja kazališnih predstava novijeg datuma
- pretraživanju glumačkog i produkcijskog kadra
- pretraživanja prema određenim obuhvatnim terminima (godine izvođenja, kategorija/žanr, broju glumačke postave itd.)
- oplemenjivanja znanja o scenografskoj umjetnosti
- poveznice na kupnju ulaznice za predstavu



## 8. Istraživanja

### 8.1. Predstavljaju li online recenzije i pregledi uistinu mišljenje javnosti?

Navedeni autori proveli su istraživanje uz pomoć reprezentativnog nacionalnog primjerka osoba koje mrežno ne ocjenjuju filmove. Od te skupine ljudi zatražilo se da ocjene određene filmove. U provedenom istraživanju autori su zaključili kako postoji visoka korelacija s ocjenama u mrežnom obliku za iste filmove. Takva korelacija veća je kod žena, a manja kod muškaraca.<sup>33</sup> Stoga se može zaključiti kako ocjene, pregledi i recenzije uistinu prenose mišljenje javnosti o određenom sadržaju, a ne ograničavaju ga na uži krug ljudi koji pokazuje interes za ovaj vid baza podataka. Govoreći u teoriji, što se više u društvu razgovara o proizvodu, u konkretnom slučaju filmu ili seriji, veće su šanse da korisnici iz tog društva pogledaju proizvod o kojem se govori.<sup>34</sup> Mrežne baze podataka filmova potiču i privlače korisnike sadržajima filmske ili kazališne industrije, pa stoga ne čudi kada jedna renomirana korporacija, kao što je *Broadway*, izrađuje bazu podataka svojih kazališta i kazališnih predstava.

### 8.2. IMDb istraživanje ocjenjivanja

U nastavku je prikazana tablica s 20 filmova koji predstavljaju *tipične* muške i ženske filmove, odnosno filmove za koje bi većina žena, odnosno muškarca, prema određenim stereotipima, trebala pokazati interes. Filmovi su izabrani s dvaju popisa i prilagođavani vlastitim afinitetom. Prvi popis predstavlja 25 najboljih filmova za žene, a popis je izrađen od strane korisnika u IMDb bazi.<sup>35</sup> Drugi popis predstavlja listu od 50 filmova koje je izabrao *Men's Journal* 2003. i predstavlja *50 najboljih filmova svih vremena za muškarce*<sup>36</sup>. Iz obaju popisa odabrano je po 10 filmova, kao reprezentativni primjerak za ovo istraživanje. Filmovi nisu svrstani po rednom broju, već raznovrsno po slobodnom izboru. Pretpostavka je kako će

---

<sup>33</sup> Dellarocas, Chrysanthos. Awad, Neveen Farag. Zhang, Xiaoquan (Michael). Exploring the Value of Online Reviews to Organizations: Implications for Revenue Forecasting and Planning. 2004. str. 2.

<sup>34</sup> Isto, str. 7

<sup>35</sup> IMDb, Top 25 Women's Favorite Movies. URL: <http://www.imdb.com/list/H-ZkDbXaydo/> (2011-09-03)

<sup>36</sup> Filmsite, guy films. URL: <http://www.filmsite.org/guyfilms.html> (2011-09-03)

žene pokazati afinitet prema dramama, romantičnim komedijama i romansama, dok će muškarci više se pronalaziti u akcijskim filmovima.

	Naziv filma	Muškarci (broj glasova)	Ocjena	Žene (broj glasova)	Ocjena	Ukupna ocjena	Žanr
1.	Sex and the City(2008)	28,192	4,8	20,983	6,8	5,3	Drama/Romansa/Komedija
2.	La vita è bella(1997)	90,632	8,5	22,805	8,8	8,5	Drama/Romansa/Komedija
3.	Ever After(1998)	9,053	6,4	11,213	7,6	6,8	Drama/Romansa/Komedija
4.	Notebook(2004)	64,593	7,8	43,409	8,5	7,9	Drama/Romansa
5.	An Education(2009)	23,111	7,4	9,501	7,7	7,4	Drama
6.	Pride & Prejudice(2005)	27,502	7,6	29,059	8,3	7,8	Drama/Romansa
7.	Titanic(1997)	183,518	7,4	54,260	8,0	7,5	Drama/Avantura/Povijest
8.	Dirty dancing(1987)	22,161	6,0	17,077	7,6	6,3	Drama/Romansa
9.	P.S. I love you(2007)	25,451	6,6	18,397	7,5	6,9	Drama/Romansa
10.	How to lose a guy in 10 days	22,090	6,0	13,519	6,8	6,1	Komedija/Romansa
11.	Die Hard(1988)	163,894	8,4	17,990	7,9	8,3	Akcija/Triler
12.	Rocky(1976)	98,581	8,1	8,007	7,5	8,1	Akcija/Drama/Romansa
13.	Matrix(1999)	333,108	8,8	49,554	8,4	8,7	Akcija/Avantura/Znanstvena fantastika
14.	Dirty Harry(1971)	36,971	7,9	2,460	7,3	7,8	Akcija/Kriminalistika/Triler
15.	Scarface(1983)	150,964	8,3	12,589	7,8	8,2	Kriminalistika/Drama/Triler
16.	Mad Max 2(1981)	31,871	7,7	1,818	7,2	7,6	Akcija/Avantura/Znanstvena fantastika
17.	Full Metal Jacket(1987)	141,372	8,4	11,465	8,1	8,4	Drama/Rat
18.	Unforgiven(1992)	91,704	8,4	6,666	7,6	8,3	Drama/Western
19.	The Terminator(1984)	160,414	8,2	17,361	7,8	8,1	Akcija/Znanstvena fantastika

20.	Fight Club	344,913	8,9	60,271	8,7	8,8	Drama/Misterija/Triler
-----	------------	---------	-----	--------	-----	-----	------------------------

Kroz istraživanje je doneseno nekoliko zaključaka:

- muškarci više ocjenjuju filmove od žena (sveukupno 2 050 095 muških i 428 404 ženskih glasova)
- žene pokazuju veći interes za drame, romantične komedije i romanse
- muškarci pokazuju veći interes za akcije, vesterne, trilere, kriminalistiku, avanturu i znanstvenu fantastiku, uz pomiješane elemente drame
- korisnici ponekad ne ocjenjuju objektivnu kvalitetu filma, već subjektivan stav prema filmu
- korisnici ispod 18 godina pokazuju još veći utjecaj subjektivnog stava prema ocjenjivanju
- povezanost između mišljenja javnosti i ocjena na mrežnim bazama podataka

## 8. Zaključak

Baze podataka u filmskim i scenskim umjetnostima obrađuju koncepte koji su u situaciji neprekidnog razvoja sadržaja, stoga ih možemo smatrati gotovo nužnima. Zanimljivo je kako za svu količinu informacija koje IMDb nudi, njime se začuđujuće lako koristi.<sup>37</sup> Organizacija i pristupačnost jedinica jedna su od glavnih kvaliteta koje postavljaju stranice kao što su IMDb među najpretraživanije na cjelokupnoj mreži. Iako u ovom kontekstu ističemo IMDb kao jednog od najpoznatijih predstavnika područja, ova baza podataka predstavlja niz slično organiziranih i mrežno predstavljenih baza. Bitna stavka cijelog razvojnog cilja ove vrste baza podataka je reprezentativnost mišljenja javnosti, koje ovakve stranice uistinu predstavljaju. Prema ocjenama korisnika i kritike možemo uvidjeti statističke zaključke o kvaliteti određenog sadržaja i pomoći si pri snalaženju u bezgraničnom svijetu filma i kazališta. U svijetu knjižničarstva IMDb ne predstavlja samo referentni alat, već uvjerljivu referentnu točku za razvoj kataloške prakse u odnosu na nove tehnologije za pohranu i pronalaženje informacija.<sup>38</sup> Stoga možemo zaključiti kako bi knjižnična znanost mogla iskoristiti koncept filmskih i scenskih baza podataka u izradi baze podataka za knjižnične publikacije, podijeliti je prema publicistici, beletristici, znanstvenim naslovima i ostalim područjima te prema sličnom sustavu dijeliti ocjene i više uključiti korisnike u cijeli proces. Sudeći prema teoriji i uspjehu filmskih i scenskih baza podataka, predstavljeni koncept bi ostvario zasigurno mogući uspjeh.

---

<sup>37</sup> usp. Naun, Chew Chiat. K.C. , Elhard. Cataloguing, Lies, and Videotape: Comparing the IMDb and the Library Catalogue. 2008. str 40.

<sup>38</sup> usp. isto, str.41

## 9. Literatura

1. Rimland, Emily. Ranganathan's Relevant Rules. // Reference & User Services Quarterly; Ljeto, Vol. 46 (2007.),
2. Stojanovski, Jadranka. Online baze podataka: priručnik za pretraživanje: najvažnije svjetske baze podataka dostupne hrvatskoj akademskoj i istraživačkoj zajednici. Zagreb : CARNet, 2007.
3. Tuđman, Miroslav; Boras, Damir; Doveden, Zdravko. Uvod u informacijske znanosti. URL: <http://dzs.ffzg.hr/text/Uvod%20u%20informacijske%20znanosti/index.html>
4. Dellarocas, Chrysanthos; Awad, Neveen Farag; Zhang, Xiaoquan (Michael). Exploring the Value of Online Reviews to Organizations: Implications for Revenue Forecasting and Planning
5. Naun, Chew Chiat. K.C. , Elhard. Cataloguing, Lies, and Videotape: Comparing the IMDb and the Library Catalogue. 2008.
6. Filmcritic. <http://www.filmcritic.com/>
7. McCullick, Bryan...[et al]. Butches, Bullies and Buffoons: Images of Physical Education Teachers in the Movies // Sport, Education and Society, Vol. 8, No. 1 (2003).
8. A brief history of IMDb. <http://www.imdb.com/features/15thanniversary/history>
9. IMDb 20. <http://www.imdb.com/features/anniversary/2010/letter>
10. Java Movie Database. <http://www.jmdb.de/>
11. Top sites in Croatia. <http://www.alexa.com/topsites/countries/HR>
12. Top sites, global. <http://www.alexa.com/topsites/global;1>
13. IMDb Copyright and Conditions of Use  
[http://www.imdb.com/help/show\\_article?conditions](http://www.imdb.com/help/show_article?conditions)
14. ITDB <http://www.theatredb.com/Help/about.php>
15. Alexa, the web information company [www.alexa.com](http://www.alexa.com)
16. Library journal, (2003-04-15)
17. Matthews, Jennifer. Internet Broadway Database. // Digital Media Reviews, University of Notre Dame. (20--)